9.1.13

Helsingin poliisilaitos
Väkivaltarikosyksikkö
PL 11
00241 HKI

ESITUTKINTAPÖYTÄKIRJA

Nro 8010/R/137700/09
Pvm 7.12.2009

+hi 1

Rikoksesta epäilty Sukunimi etunimet henkilötunnus, ulkomaalaisen kansalaisuus	Rikos tai tapahtuma rikosnimike/tapahtuma tapahtumapaikka ja -aika	Lisämerkintä nuori henkilö, pidätettynä, vangittuna, haastettu
NYKOPP, Aino Kerttu Annikki **051150-**	**Murhan yritys** **27.10.2006**	Nykopp on vangittu 22.3.2009 Helsingin käräjäoikeuden päätöksellä rikosilmoituksessa 8010/R/120728/09 mainittuun murhan yritykseen. Syytteen nostamisen määräaika on 30.12.2009.

SISÄLTÄÄ
SALASSA PIDETTÄVÄÄ
AINEISTOA

Asianomistajan nimi

OIKEUDENOMISTAJAT:
Karl Nymanin aviopuoliso, Maj-Lis Nyman
Karl Nymanin lapset, Håkan ja Rainer Nyman

☐ Jatkuu

☐ Sovitteluun
☐ Kirjalliseen menettelyyn:
Suostumuksen ja vastauksen määräpäivä:

Tuomion antopäivä ja -aika:

Pääkäsittelypäivä ja -aika:

Lisätietoja

Voimassa olevat pakkokeinot, alkamispäivämäärä
☐ takavarikko ☐ hukkaamiskielto ☐ vakuustakavarikko
☐ matkustuskielto ☐ ☒ pöytäkirjassa on liitteitä 10 kpl

Virallisen syyttäjän nimi (merkitään mikäli syyttäjä on erikseen määrätty)
Valtionsyyttäjä Leena Metsäpelto
Kihlakunnansyyttäjä Jouni Peräinen

Viite	Viitataan esitutkintapöytäkirjaan nro	Rikoksesta epäilty
	8010/R/120728/09	Nykopp, Aino Kerttu Annikki ☐ Jatkuu

MURHAN YRITYS
27.10.2006

8010/R/137700/09

Sisällysluettelo

TUTKINTAILMOITUS	3-5
JOHDANTO	6-10
OIKEUDENOMISTAJA / TODISTAJA Håkan Nyman	11-12
RIKOKSESTA EPÄILTY: Nykopp Aino	13-16
TODISTAJAT:	
Karl Nymanin leski Maj-Lis Nyman	17-20
Antti Oja, ylipalomies, Helsingin pelastuslaitos	21-22
Ville Holmber, sairaalalääkäri	23-24
MERKINNÄT JA ALLEKIRJOITUS	25
LIITTEET	

HELSINGIN POLIISILAITOS TUTKINTAILMOITUS Sivu 1 (3)

RVÄ 04.12.2009 8010/R/137700/09

Ilmoitustiedot:

Tutkinnanjohtaja:	A. KARALAHTI	0718775409
Tutkija:	C. GRANROTH	0718775460
Tutkija:	H. LEHIKOINEN	0718775306
Tutkija:	M. JUOTE	0718775324
Ilmoitusaika:	18.05.2009	
Vastaanottaja:	H. LEHIKOINEN	
Ilmoitustapa:	TUTKITTAESSA	

Asianimike:

1 MURHAN YRITYS
YKSITYISESSÄ ASUNNOSSA Lkm: 1
KE 27.12.2006
HELSINKI

Tapahtuma-aika:	PE 27.10.2006
Tapahtumaosoite:	ISOKAARI 15B B 12
Paikkakunta:	091/HELSINKI 1110/LAUTTASAARI

Asianomistaja:

Nimi:	NYMAN, KARL ERIK VALDEMAR Kuollut: 01.03.2008	070321-
Osoite:		
Asia:	1	

Rikoksesta epäilty :

Nimi:	NYKOPP, AINO KERTTU ANNIKKI	051150-'
Ammatti:	PERUSHOITAJA	
Osoite:	091/HELSINKI	
	KI	
Asia:	1	

Selostus:

Tutkittaessa rikosilmoituksessa 8010/RVÄ/R/120728/09 mainittua murhan yritystä, on käynyt ilmi, että on syytä epäillä Aino Nykoppin yrittäneen 27.10.2006 murhata Karl Nymanin.

Tutkittaessa rikosilmoituksessa 8010/RVÄ/R/120728/09 mainittua murhan yritystä, jossa epäillään terveydenhuollon ammattihenkilön, perushoitaja Aino Nykoppin myrkyttäneen lääkeaineilla hoitamansa 80-vuotiaan vanhuksen, eläkkeellä olleen englanninkielen lehtorin Salme Seamanin,

sekä rikosilmoituksessa 8010/RVÄ/R/140802/09 mainittuja murhan yritystä ja murhaa, jossa perushoitaja Aino Nykoppin epäillään myrkyttäneen lääkeaineilla hoitokodissa potilaana olleen Raija Suurhaskon kaksi kertaa seurauksella, että vuodepotilaana hoidettu Suurhasko kuoli,

sekä rikosilmoituksessa 8010/RVÄ/R/135242/09 mainittua murhaa, jossa

perushoitaja Aino Nykoppin epäillään myrkyttäneen lääkeaineilla Mehiläisen sairaalassa hoitamansa 85-vuotiaan potilaansa Kerttu Vantolan seurauksella, että Vantola kuoli,

suoritetuissa tarkastuksissa ilmeni edelleen, että perushoitaja Aino Nykopp on työskennellyt Vanhustyön keskusliiton palveluksessa ja hoitanut vanhuksia heidän kodeissaan. Kaikki perushoitaja Aino Nykoppin Vanhustyön keskusliiton kautta hoitamat asiakkaat selvitettiin ja asiakkaiden mahdolliset yllättävät tajunnantason laskut ja sairaalaan joutumiset sekä kuolemantapaukset otettiin tarkastelun alle.

Asiassa ilmeni mm. että Aino Nykopp on 27.12.2006 hoitanut 85-vuotiasta Karl Erik Valdemar Nymania, joka on samana päivänä kuljetettu tajuttomuuden takia asunnoltaan Marian sairaalaan.

ESITUTKINNAN JOHTOPÄÄTÖKSET

Myrkytystietokeskuksen ylilääkäri Kaarlo Hoppu toteaa lausunnossaan Karl Nymanin, Marian sairaalassa todetun, tajuttomuuden johtuneen ainakin pääosaltaan bentsodiatsepiinimyrkytyksestä. Ylilääkäri Hoppu toteaa myrkytyksen olleen vaikeusasteeltaan keskivaikea kahden kriteerin, tajuttomuuden ja riittämättömän hengityksen, perusteella.

Professori Erkki Vuori toteaa lausunnossaan, että yhden tai useamman bentsodiatsepiiniryhmän lääkeaineen normaalin iän mukaisen hoito-annoksen selvästi ylittävän kerta-annoksen antaminen bentsodiatsepiineihin tottumattomalla huonokuntoiselle vanhukselle aiheuttaa uhrin keskushermoston lamaantumisen kautta kunnon äkillisen romahtamisen, tajunnan tason laskun sekä huonontaa potilaan hengitysfunktiota, aiheuttaa verenpaineen alenemista ja ruumiinlämmön alenemista. Tällainen myrkytystila on selkeästi hengenvaarallinen.

poistettu
SALASSA PIDETTÄVÄ
Suojaustaso IV
JulkL (621/1999) 24.1§:n 25, 2k.

Lääkkeiden antaminen ei kuulunut Aino Nykoppin työtehtäviin hänen työskennellessään Karl Nymanin yöhoitajana. Aino Nykopp itse kertoo rikoksesta epäiltynä kuulusteltuna, ettei hän ole Karl Nymanille lääkkeitä antanut.

Professori Pertti Neuvonen toteaa lausunnossaan, että jos Nymanin tajunnan tason lasku on johtunut pelkästään bentsodiatsepiinistä ja jos vaikutus on ollut voimakkaimmillaan päivällä klo 12 seudussa, on bentsodiatsepiinin pitänyt joutua elimistöön edeltäneen 12 tunnin kuluessa. Aino Nykopp on kuulustelussa kertonut, että Maj-Lis Nyman oli antanut lääkkeet iltapalan yhteydessä Karl Nymanille ennen Nykoppin saapumista paikalle, joka on Nykoppin kertoman mukaan tapahtunut 21-22 välisenä aikana. Edellä mainituin perustein voidaan todeta, että kukaan muu kuin Aino Nykopp ei ole voinut antaa keskivaikean bentsodiatsepiinimyrkytyksen aiheuttaneita lääkkeitä. Terveydenhuollon ammattihenkilönä Aino Nykoppin on täytynyt ymmärtää, että antamalla bentsodiatsepiinejä henkilölle, jonka lääkityksestä ei omien sanojensa mukaan tiedä yhtään mitään, hän asettaa Karl Nymanin hengenvaaraan. Aino Nykoppilla on näin ollen täytynyt olla tarkoitus murhata Karl Nyman.

Aino Nykopp oli palkattu helpottamaan omaishoitaja Maj-Lis Nymanin jaksamista ja näin tukemaan Karl Nymanin kotona asumista. Karl Nyman joutui kuitenkin jo neljännessä Aino Nykoppin yövuorossa hänen toimintansa seurauksena sairaalaan, eikä enää palannut kotiin asumaan.

Esitutkinnassa ei ole saatu selvitettyä Karl Nymanille annettujen bentsodiatsepiinien laatua tai määrää eikä kuka on Marian sairaalaan illalla poikkeuksellisesti annetusta Tenoxista ilmoittanut. Esitukinnassa on kuitenkin selvitetty, että Karl Nymanilla on ollut keskivaikea bentsodiatsepiinimyrkytys, jota ei ole voinut aiheuttaa kukaan muu kuin Aino Nykopp.

poistettu
SALASSA PIDETTÄVÄ
Suojaustaso IV
JulkL (621/1999) 24.1§:n 25 k.

JOHDANTO

Tutkittaessa rikosilmoituksessa 8010/RVÄ/R/120728/09 mainittua murhan yritystä, jossa epäillään terveydenhuollon ammattihenkilön, perushoitaja Aino Nykoppin myrkyttäneen lääkeaineilla hoitamansa 80-vuotiaan vanhuksen, eläkkeellä olleen englanninkielen lehtorin Salme Seamanin,

sekä rikosilmoituksessa 8010/RVÄ/R/140802/09 mainittuja murhan yritystä ja murhaa, jossa perushoitaja Aino Nykoppin epäillään myrkyttäneen lääkeaineilla hoitokodissa potilaana olleen Raija Suurhaskon kaksi kertaa seurauksella, että vuodepotilaana hoidettu Suurhasko kuoli,

sekä rikosilmoituksessa 8010/RVÄ/R/135242/09 mainittua murhaa, jossa perushoitaja Aino Nykoppin epäillään myrkyttäneen lääkeaineilla Mehiläisen sairaalassa hoitamansa 85-vuotiaan potilaansa Kerttu Vantolan seurauksella, että Vantola kuoli,

suoritetuissa tarkastuksissa ilmeni edelleen, että perushoitaja Aino Nykopp on työskennellyt Vanhustyön keskusliiton palveluksessa ja hoitanut vanhuksia heidän kodeissaan. Kaikki perushoitaja Aino Nykoppin Vanhustyön keskusliiton kautta hoitamat asiakkaat selvitettiin ja asiakkaiden mahdolliset yllättävät tajunnantason laskut ja sairaalaan joutumiset sekä kuolemantapaukset otettiin tarkastelun alle.

Asiassa ilmeni mm. että Aino Nykopp on 27.12.2006 hoitanut 85-vuotiasta Karl Erik Valdemar Nymania, joka on samana päivänä kuljetettu tajuttomuuden takia asunnoltaan Marian sairaalaan.

KARL NYMANIN TERVEYDENTILASTA

poistettu
SALASSA PIDETTÄVÄ
Suojaustaso IV
JulkL (621/1999) 24.1§:n 2 k.

Poistettu
SALASSA PIDETTÄVÄ
Suojaustaso IV
JulkL (621/1999) 24.1§:n 20 k.

AINO NYKOPPIN TYÖVUOROT NYMANEILLA

Nykopp aloitti työt Nymaneilla 16.10.2009 ja ehti tekemään seuraavat vuorot ennen Karl Nymanin joutumista sairaalaan:

16.10. kello 22.30 - 17.10. kello 06.30

18.10. kello 13.00 - 15.00

18.10. kello 22.30. - 19.10. kello 6.30

20.10. kello 14.00 - 16.00

24.10. kello 22.30 - 25.10. kello 06.30

26.10. kello 22.30 - 27.10. kello 06.00, Nyman joutuu sairaalaan.

YÖVUORO 26.–27.10.2009

Nykoppilla ja Maj-Lis Nymanilla on eriävät näkemykset vuoron alun tapahtumista. Nykopp kertoo, että Karl Nyman on ollut hereillä hänen tullessaan paikalle ja että on keskustellut Karl Nymanin kanssa ennen kuin hänet on laitettu yhdessä Maj-Lis Nymanin kanssa nukkumaan. Maj-Lis Nyman kertoo Karl Nymanin olleen jo nukkumassa, kun Nykopp saapui paikalle ja että meni itse välittömästi nukkumaan Nykoppin saavuttua paikalle.

Nykoppin mukaan Karl Nyman nukkui erittäin sikeästi 23.00 - 04.00 välisen ajan jonka jälkeen heräsi ollen levoton. Karl Nyman oli kierähtänyt Nykoppin mukaan lattialle sängystään ja oli sen jälkeen auttanut Karl Nymanin takaisin sänkyyn. Levottomuus oli Nykoppin mukaan jatkunut edelleen ja Nykopp oli päätellyt, että Karl Nymanilla saattaa olla tarve käydä vessassa. Karl Nyman ei ollut itse tätä sanonut, mutta Nykopp oli kuitenkin auttanut Karl Nymanin vessaan ja sen jälkeen takaisin vuoteeseen.

Levottomuus oli Nykoppin mukaan alkanut uudestaan, jolloin Karl Nyman oli noussut väkisin ylös vuoteesta ja kävellyt olohuoneeseen. Olohuoneessa Karl Nymanin jalat olivat Nykoppin mukaan pettäneet ja hän oli kaatunut lattialle. Nykopp oli auttanut Karl Nymanin ylös ja vienyt hänet takaisin huoneeseen, jossa hänen vuoteensa oli. Karl Nymanin levottomuus oli jatkunut ja hän oli Nykoppin mukaan muuttunut hikiseksi ja harmaan kalpeaksi eikä häneen ollut saanut katsekontaktiakaan. Tällöin Nykopp oli päättänyt herättää Maj-Lis Nymanin.

Maj-Lis Nyman ja Nykopp kertoo yhdenmukaisesti Maj-Lis Nymanin herättämisestä, Håkan Nymanille soittamisesta sekä ambulanssin hälyttämisestä. Sen sijaan Karl Nymanin tajunnan tasosta heidän kertomuksensa eroavat toisistaan. Nykoppin mukaan Karl Nyman ei ollut missään vaiheessa tajuton vaan oli edelleen levoton

ambulanssimiesten ollessa paikalla ja, että Karl Nyman oli puhunut ambulanssimiesten kanssa omiaan. Maj-Lis Nyman kertoo menneensä välittömästi heräämisensä jälkeen Karl Nymanin luo jolloin Karl Nyman on ollut Maj-Lis Nymanin mukaan täysin poissa eikä hän ole reagoinut puheeseen millään tavalla.

poistettu
SALASSA PIDETTÄVÄ
Suojaustaso IV
JulkL (621/1999) 24.1§:n 27 k.

YLILÄÄKÄRI KAARLO HOPUN LAUSUNTO MYRKYTYKSESTÄ

Myrkytystietokeskuksen ylilääkäri Hoppu pitää johtopäätöksessään selvänä, että Karl Nymanin tajuttomuus Marian sairaalassa on johtunut ainakin pääosaltaan bentsodiatsepiinimyrkytyksestä. Myrkytyksen vaikeusaste on ollut Poison severity score -asteikolla keskivaikea ainakin yhden kriteerin perusteella (tajuttomuus, reagoi kivulle). Karl Nymanille on päädytty antamaan samassa vaiheessa myös lisähappea viittaa siihen, että Nymanin hengitys on katsottu riittämättömäksi, jolloin myös toinen keskivaikean myrkytyksen kriteeri, hypoksemia edellyttäen hapen antoa täyttyisi.

Käytettävissä olevien tietojen perusteella ei ole mahdollista arvioida, johtuiko ensimmäinen tajuttomuuskohtaus 27.10.2006 kotona jo bentsodiatsepiinimyrkytyksestä vai mahdollisesta epileptisestä kohtauksesta.

PROFESSORI PERTTI NEUVOSEN LAUSUNTO

Professori Neuvonen toteaa lausuntonsa yhteenvedossa, että bentsodiatsepiinien maksimaalinen vaikutus tulee yleensä välillä 20 minuuttia - 4 tuntia niiden ottamisesta suun kautta. Joissain tilanteissa imeytyminen voi viivästyä muutamilla tunneilla, jolloin maksimi-vaikutus voi tulla vastaavasti myöhemmin ja kestää pitempään. Vaikutuksen kesto riippuu bentsodiatsepiinijohdoksesta ja sen annoksesta. Jos Nymanin tajunnan tason lasku on johtunut pelkästään bentsodiatsepiinistä ja jos vaikutus on ollut voimakkaimmillaan päivällä klo 12 seudussa, on bentsodiatsepiinin pitänyt joutua elimistöön edeltäneen 12 tunnin kuluessa, ottaen huomioon myös mahdolliset yksilölliset vaihtelut bentsodiatsepiinien imeytymisnopeudessa. Mahdolliset muut vireystasoon vaikuttavat tekijät (mm. valvominen ja mahdollinen epilepsiakohtaus ym.) voivat aiheuttaa vaihtelua tajunnan tasossa ja voimistaa bentsodiatsepiinin keskushermostovaikutuksia vaikeuttaen bentsodiatsepiinin (oman) vaikutuksen arviointia. Myöhään edellisenä iltana otettu tematsepaamiannos (20 mg) voisi vaikuttaa vanhuksilla väsyttävästi vielä seuraavana aamuna-päivänä ja herkistää muiden tekijöiden tajunnan tasoa alentavalle vaikutuksella. Lanexat voi parantaa näissäkin tapauksissa tajunnan tasoa kumoamalla bentsodiatsepiinista johtuvan osan tajuttomuudesta.

ESITUTKINNAN JOHTOPÄÄTÖKSET

Myrkytystietokeskuksen ylilääkäri Kaarlo Hoppu toteaa lausunnossaan Karl Nymanin, Marian sairaalassa todetun, tajuttomuuden johtuneen ainakin pääosaltaan bentsodiatsepiinimyrkytyksestä. Ylilääkäri Hoppu toteaa myrkytyksen olleen vaikeusasteeltaan keskivaikea kahden kriteerin, tajuttomuuden ja riittämättömän hengityksen, perusteella.

Professori Erkki Vuoren lausunnon yhteenvedosta ilmenee seuraavaa:

Yhden tai useamman bentsodiatsepiiniryhmän lääkeaineen normaalin iän mukaisen hoito-annoksen selvästi ylittävän kerta-annoksen antaminen bentsodiatsepiineihin tottumattomalla huonokuntoiselle vanhukselle aiheuttaa uhrin keskushermoston lamaantumisen kautta kunnon äkillisen romahtamisen, tajunnan tason laskun sekä huonontaa potilaan hengitysfunktiota, aiheuttaa verenpaineen alenemista ja ruumiinlämmön alenemista. Tällainen myrkytystila on selkeästi hengenvaarallinen.

SALASSA PIDETTÄVÄ
Suojaustaso
JulkL (621/1999) 24.1§:n

SALASSA PIDETTÄVÄ
Suojaustaso IV
JulkL (621/1999) 24.1§:n 2n k.

Todistajana kuulusteltu Maj-Lis Nyman kertoo, että on itse huolehtinut lääkkeiden antamisesta Karl Nymanille. Maj-Lis Nyman kertoo myös, että Karl Nymanille oli kirjoitettu

Itse Karl Nyman ei ole lääkkeitä voinut ottaa, johtuen hänen terveydentilastaan.

Lääkkeiden antaminen ei kuulunut Aino Nykoppin työtehtäviin hänen työskennellessään Karl Nymanin yöhoitajana. Aino Nykopp itse kertoo rikoksesta epäiltynä kuulusteltuna, ettei hän ole Karl Nymanille lääkkeitä antanut.

Professori Pertti Neuvonen toteaa lausunnossaan, että jos Nymanin tajunnan tason lasku on johtunut pelkästään bentsodiatsepiinistä ja jos vaikutus on ollut voimakkaimmillaan päivällä klo 12 seudussa, on bentsodiatsepiinin pitänyt joutua elimistöön edeltäneen 12 tunnin kuluessa. Aino Nykopp on kuulustelussa kertonut, että Maj-Lis Nyman oli antanut lääkkeet iltapalan yhteydessä Karl Nymanille ennen Nykoppin saapumista paikalle, joka on Nykoppin kertoman mukaan tapahtunut 21-22 välisenä aikana. Edellä mainituin perustein voidaan todeta, että kukaan muu kuin Aino Nykopp ei ole voinut antaa keskivaikean bentsodiatsepiinimyrkytyksen aiheuttaneita lääkkeitä. Terveydenhuollon ammattihenkilönä Aino Nykoppin on täytynyt ymmärtää, että antamalla bentsodiatsepiinejä henkilölle, jonka lääkityksestä ei omien sanojensa mukaan tiedä yhtään mitään, hän asettaa Karl Nymanin hengenvaaraan. Aino Nykoppilla on näin ollen täytynyt olla tarkoitus murhata Karl Nyman.

Aino Nykopp oli palkattu helpottamaan omaishoitaja Maj-Lis Nymanin jaksamista ja näin tukemaan Karl Nymanin kotona asumista. Karl Nyman joutui kuitenkin jo neljännessä Aino Nykoppin yövuorossa hänen toimintansa seurauksena sairaalaan, eikä enää palannut kotiin asumaan.

SALASSA PIDETTÄVÄ
Suojaustaso IV
JulkL (621/1999) 24.1§:n 2n k.